



ת"פ 46099/09/19 - מדינת ישראל נגד דנה בת דמלה אלפה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 46099-09-19 מדינת ישראל נ' אלפה

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דנה בת דמלה אלפה

הנאשמת

ב"כ המאשימה: עו"ד גלעד ארליך

ב"כ הנאשמת: עו"ד משה אלון

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום בעבירה של **שוד בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 402(ב) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

בנוסף לכך, הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום המצורף: ת"פ 29145-11-19 (שלום ראשל"צ), בשתי עבירות של **איומים**, לפי סעיף 192 בחוק (להלן: "התיק המצורף").

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, עובר ליום 1.9.19 **נודע לנאשמת ולשלושה אחרים,**

שזהות אחד מהם אינה ידועה, כי המתלון - בעל עסק בראשון לציון - נוהג מידי מספר ימים לצאת מבית העסק לעבר ביתו כשהוא נושא עמו סכומי כסף גבוהים. לאור המידע המתואר, גמלה בליבם של הנאשמת והאחרים, החלטה לשדוד את המתלון ולצורך כך הצטיידו במוטות

עץ¹ ופרטי לבוש להסוואת פניהם. כחלק מתכנון השוד, סיכמו הנאשמת והאחרים, כי הנאשמת תשמש תצפיתנית ותודיע לאחרים מתי יצא המתלון מבית העסק, בעוד האחרים יתמקמו בקרבת ביתו, יארבו לו וישדדו אותו באלימות.

בהתאם לסיכום המוקדם, בשעת לילה מאוחרת ביום 1.9.19, נפגשו הנאשמת והאחרים בגינה ציבורית הפונה לבית העסק של המתלון. **בשעת חצות של 2.9.19 האחרים עזבו את הגינה והנאשמת נותרה במקום ותצפתה לעבר בית העסק. בשעה 00:25 דיווחה הנאשמת באמצעות הטלפון לאחרים שהמתלון סגר את בית העסק ויצא ברגל לעבר ביתו.** האחרים התמקמו בקרבת בית המתלון, שניים מהם חמושים במוטות עץ, ארבו למתלון מאחורי שיח ופניהם מוסוות בפרטי לבוש. **כאשר המתלון הגיע לקרבת ביתו ונשא עמו תיק גב שבו כ-130,000 ₪, האחרים סבבו אותו ואחד מהם דרש ממנו למסור את תיק הגב. המתלון**



הרים את ידו ובתגובה לכך הכה אותו אחד האחרים במכה חזקה בידו באמצעות מוט עץ, והיתר הצטרפו והיכו את המתלונן. המתלונן ההמום, ניסה להתגונן מתקיפתו על ידי האחרים, אך הוא נפל ארצה ואחז בחוזקה בתיק שלו. בני החבורה המשיכו להכותו, בהיותו שרוע על הרצפה, בבעיטות ומכות בראשו, וגרמו לו לחבלות ביד ובראש, עד שאחד מהם הצליח לקחת ממנו את תיק הגב שבו הכסף, ושלושתם ברחו מהמקום. המתלונן הצליח לקום והחל לתור אחריהם ולאחר זמן קצר הבחין באחד מבני החבורה שהוא נושא עליו את התיק, התקרב אליו וצעק לעבור שיעזוב את התיק, והלה ברח כשהוא משליך מידו את התיק.

3. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המצורף, ביום 13.8.19 התקשרה הנאשמת למתלונן - בן זוגה לשעבר ואבי שני ילדיה, ואמרה לו: "תבוא תיקח אותם עכשיו, אני לא יודעת מה אני אעשה לך. עכשיו! תיקח את הילדים שלך, אם לא אני זורקת אותם מהחלון... אני לא רוצה את הילדים האלה...". בהמשך לכך אמרה: "תבוא תיקח אותם... אני אהרוג גם אותך... מחבלים הילדים שלך... אני אהרוג אותם...". וכן אמרה אמירות דומות ובהן גידופים וכן איומים לפגיעה במתלונן וברכשו. בתה הקטינה התקשרה לאביה וביקשה שייקח אותה, והנאשמת גידפה אותה. בהמשך לכך המשיכה לגדף את בתה ואת המתלונן ואיימה שתגרום נזק לרכוש בבית.

4. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשמת הודתה והורשעה בכתב האישום בתיק העיקרי, וכן בתיק המצורף, והופנתה לקבלת תסקיר שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

5. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשמת בת 28, אם לתאומים בני 6 אשר כעת אינם במשמורת. עלתה ישראל עם משפחתה בהיותה פעוטה. חוותה אלימות פיזית ונפשית במשפחת מוצאה. בגיל 15 הוצאה מהבית ושולבה בפנימייה. תיארה קשיי השתלבות והסתגלות ומעברים תכופים בין מסגרות. מנעורתה החלה לשתות אלכוהול בתחילה בנסיבות חברתיות ובהמשך באופן אינטנסיבי. למרות קשייה סיימה 12 שנות לימוד. התגייסה לצבא, אולם על רקע קשיי הסתגלות ביצעה עריקות, ריצתה עונש מאסר בכלא צבאי, ושחררה מהצבא.

בגיל 18 הכירה את בן זוגה ואבי ילדיה, כאשר הקשר הזוגי היה בלתי יציב וקונפליקטואלי וכלל אלימות פיזית, נפשית וכלכלית כלפיה. תארה הגשת תלונות הדדיות במשטרה ומעורבות גורמי הרווחה בגין האלימות והקושי בטיפול בילדיה הרכים, צריכת חומרים פסיכו-אקטיביים על ידי שני בני הזוג גם בנוכחות ילדיהם והתמודדות עם קשיים רגשיים. בחודש אוגוסט 17' יצאה עם ילדיה למקלט לנפגעות אלימות ותארה חשש לחייה נוכח איומים והתנהגות אובססיבית מצדו של בן הזוג. לאחר שעברה בין מספר מקלטים בשל קשיי הסתגלות, השתלבה במשך 8 חודשים בתוכנית טיפולית לה ולילדיה במקלט ובהמשך לכך החליטה בניגוד לעמדת גורמי הטיפול לעזוב את המקום ולשוב להתגורר בראשל"צ שם לוותה על ידי גורמי הרווחה ועבדה בעבודות מזדמנות. פעלה במסגרת הטיפול להתנתק מבן זוגה, אולם גילתה תלות והמשיכה את מערכת היחסים למרות ריבוי מתחים ומריבות שהובילו להידרדרות נוספות במצבה.

במסגרת הליך המעצר, העריך שירות המבחן שבהיעדר הליך טיפולי משמעותי וממושך, לא ניתן יהיה להפחית את הסיכון במצבה. הנאשמת הביעה נכונות להשתלב בטיפול. ביום 18.12.19 שולבה בטיפול בקהילת "דרך אריאלה" אולם לאור קשייה בקבלת סכמות והתנהגות אלימה, לאחר שלושה חודשים הוחלט על הפסקת הטיפול בה. בהמשך לכך נערך ניסיון טיפולי נוסף והיא שולבה ביום 31.5.20 בקהילת



"רטורנו".

ביחסה לעבירה, תארה כי ברקע לכך הוצאת ילדיה מחזקתה והתמודדות עם ההשלכות הרגשיות לכך שכללו תחושת ייאוש, ניהול אורח חיי שולי והגברת צריכתה אלכוהול. **לדבריה התקשתה לעמוד בפיתוי הכספי בעבירה נוכח קשייה הרגשיים והכלכליים שהקשו עליה בהצבת גבולות. האחרים בכתב האישום הציעו לה, לדבריה לשתף פעולה בשוד, ולדבריה ביצעה את חלקה בעבירה כאשר היתה תחת השפעת אלכוהול. הנאשמת ביטאה צער על הפגיעה הקשה במתלונן, כאשר לצד זאת היא ממוקדת בגורמים שהובילו אותה לביצוע העבירה ובכלל זה כעס על בן זוגה לשעבר.**

באשר לעבירות האיומים בתיק המצורף, תארה את הקשיים בתקשורת מול בן זוגה לשעבר, אשר נהג כלפיה באלימות, וקושי להתמודד עם גידול ילדיה בגפה ללא מעורבות ותמיכה כלכלית של בן הזוג. מתוך קשייה להתמודד עם העומס הרגשי אימה עליו ועל ילדיה ובעקבות זאת, ילדיה הוצאו מחזקתה. **הביעה חרטה על התנהלותה ורצון לשקם את יחסיה עם ילדיה ולהוות עבורם דמות הורית מטיבה, אך להתרשמות שירות המבחן היא עדיין מתקשה לבחון את פגיעתה בילדיה** נוכח התנהלותה האלימה והשולית והיא ממוקדת במחיר שאותו משלמת בשל הסכסוך הזוגי.

מגורמי הרווחה נמסר שהמשפחה מוכרת מאז פברואר 18' על רקע אלימות במשפחה, סכסוך מתמשך בין ההורים וקשיים בתפקוד הורי. שולבה לאורך השנים בהדרכה הורית, אך היא התקשתה לשתף פעולה. **ניסיון לשלבה בטיפול גמילה לא צלח. נערך ניסיון ליצירת שיתוף פעולה בין ההורים להסדרי ראייה ללא הצלחה ולצד הרצון המילולי שביטאה לשיקום, התקשה לפעול לשם כך כאשר היא ממוקדת בסכסוך עם בן הזוג והתקשתה לראות את הפגיעה בילדיה.** בחודש אוגוסט 20' ילדיה הוצאו מחזקתה, היא פוגשת אותם במרכז קשר והם מגיעים לביקורים בקהילה. **גורמי הטיפול בקהילת רטורנו דווחו כי בתום תקופת הקליטה, הצליחה להסתגל לכללי המסגרת, מצויה בטיפול פרטני וקבוצתי ומשתפת במשקעים בעברה.**

שירות המבחן התרשם שהנאשמת גדלה בסביבה משפחתית מורכבת, ניהלה לאורך השנים אורח חיים הישרדותי, והתמודדה עם גידול ילדיה בהיותה ללא בשלות ותוך ניהול יחסים זוגיים אלימים וצריכת אלכוהול. טרם מעצרה חלה נסיגה משמעותית במצבה שהוחרף לאחר הוצאת ילדיה מחזקתה, התקשתה לנהל את חייה, וברקע השפעה גוברת של חברה שולית וקושי בהצבת גבולות מול פיתוי כספי. כיום מתמודדת במסגרת הטיפולית עם נטייתה לאימפולסיביות וקשיים רגשיים ותפקודיים, כאשר כוחותיה מסייעים לה בהתמדתה הראשונה במסגרת טיפולית והיא מבטאת מוטיבציה לשינוי דפוסי. **שירות המבחן מצא שהסיכון להישנות התנהגות אלימה הוא ברמה בינונית ותוצאותיו צפויות להיות ברמה בינונית.** כגורמי סיכון לביצוע עבירות מנה שירות המבחן את התמכרותה לאלכוהול, ביטוי חלקי של אמפתיה לנפגע העבירה והבנה חלקית של חומרת מעשיה וקושי להיענות לגבולות. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את הצלחתה להתמיד בהליך טיפולי לראשונה בחייה, דווח על הסתגלותה והעזרות בגורמי הטיפול, והמוטיבציה שמגלה.

בתסקיר משלים צוין שבתחילת דרכה של הנאשמת בקהילה הטיפולית "רטורנו" עברה תקופת התאקלמות ממושכת שאופיינה בקושי אמון לגורמי הטיפול, קושי בקבלת סמכות, התפרצויות ומוטיבציה נמוכה. **לאחר שהתנהגה באופן תוקפני כלפי גורם סמכות, התקיימה ועדת משמעת והיא הושעתה למשך שבועיים. בהמשך לכך חל שיפור משמעותי במוטיבציה ובשיתוף הפעולה מצדה וחל שיפור ביחסיה עם המטופלות הנוספות במקום.** ילדיה הגיעו לביקורים קבועים וחל שיפור משמעותי בתקשורת עם ילדיה.

בתסקיר המסכם דווח כי הנאשמת סיימה את הטיפול ברטורנו בחודש אפריל 21' והשתלבה בדירת



מעבר לנשים המתמודדות עם התמכרות. התאקלמה בדירת המעבר בצורה טובה, לוקחת חלק בקורס תעסוקה, משתתפת בקבוצה לעזרה עצמית, ומקיימת פגישות פרטניות עם עו"ס בדירת המעבר וביחידה לטיפול בהתמכרויות. בנוסף משתתפת בהדרכה הורית במרכז הקשר. הנאשמת ביטאה נכונות ומחויבות לשיקומה תוך שלומדת מיומנויות לוויות ולאיפוק. מגלה יותר התעניינות ורגשיות כלפי ילדיה ולתפיסתה מסוגלת ליישם את המיומנות שרכשה בקשר עמם. בנוסף **ניתקה את קשריה השוליים** ומבינה את הצורך בהמשך טיפול רגשי והתנהגותי. היא מביעה נכונות לשאת בעונש שיטל עליה אך חוששת שענישה של מאסר עלולה לקטוע את הרצף הטיפולי.

גורמי הטיפול בדירת המעבר דיווחו שהנאשמת הצליחה להשתלב בצורה טובה בשגרת החיים בדירה, פתיחה יחסי שותפות טובים עם הנשים המתגוררות עמה **ולאחרונה החלה להשתתף בתוכנית לזיווג תעסוקתי. גורמי הטיפול ביחידה להתמכרויות דיווחו שהנאשמת החלה בטיפול פרטני בחודש מרץ '21, מתמידה בהגעתה ומשתתפת פעולה בצורה טובה. בדיקות לאיתור סמים ואלכוהול נמצאו נקיות.** עו"ס חוק הנוער דיווחה שהנאשמת צפויה להליך טיפולי ממושך לצורך שיקום הקשר עם ילדיה ושיפור תפקודה ההורי ונערכת לכך, **מפגינה מוטיבציה גבוהה לשיתוף פעולה ונכונות להשתלב בתוכנית טיפולית רלוונטית.**

שירות המבחן התרשם שהנאשמת עורכת מאמצים להתמודדות עם קשייה השונים, משתתפת פעולה עם גורמי הטיפול ולמרות קשייה הרגשיים הצליחה לערוך שינוי משמעותי במצבה. נוכח מגמת השיפור במצבה לאורך זמן ולמרות שהיא עדיין מצויה בעיצומו של הליך טיפול אינטנסיבי, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה, במסגרתו יעקבו אחר הטיפול שאותו עוברת וכן עונש של עבודות שירות לפרק זמן נמוך באופן שיאפשר את המשך ההליך השיקומי.

תסקיר נפגע העבירה

6. נפגע העבירה בשנות השלושים לחייו, בקשר זוגי ולהם שני ילדים. בעלים של קיסוק שמהווה את מקור פרנסתו. תאר את תקיפתו בשעת לילה מאוחרת סמוך לביתו, כאשר הוא נשא עמו סכום כסף גדול. בתקיפה עצמה חשש שיהרגו אותו, תאר זיכרון חודרני של החבטות בו בהיותו שרוע על הקרקע ותיקו בידיו. חווה חרדה אל מול החוויה של איבוד שליטה על גופו וחיי, הצלחתו לקום ולדלוק אחר תוקפיו ולהשיב את כספו, תרמה לתחושה מעצימה של יכולת להגן על עצמו. כיום הוא חווה חשש שתוקפיו עלולים לשוב ולתקוף אותו. בימים שלאחר התקיפה החל לעכל את שחוה והתמודד עם מחשבות טורדניות, מצב רוח ירוד וחרדה בלתי פוסקת. היות שהנאשמים נעצרו רק כשבועיים לאחר האירוע, בתקופה זו חווה מועקה קשה, דריכות רבה וחרדה תמידית. גם לאחר איתור הנאשמים, החרדה שלוותה אותו לא חלפה והוא חשש ממעשי נקם.

להערכת עורכת התסקיר, המפגש עם אלימות כלפיו ללא כל סיבה ערער את בטחונו, העולם שנתפס כבטוח הפך למקום מסוכן. נוכח תקיפתו בקרבת ביתו, תחושת הביטחון והמוגנות שלו ושל בת זוגו התערערו. תיאר עיסוק יתר בהגברת המיגון בביתו כגון התקנת חיישני תאורה בכניסה לבניין על חשבוננו. הוא נמנע מלשאת את פדיון יומו בסוף יום העבודה, מפקיד את הכספים בסניפי בנק שונים בשל חשש שעוקבים אחריו, סוגר את בית העסק בשעה מוקדמת יותר כדי לשוב לביתו כאשר עדיין קיימת תנועת אנשים ברחוב ולכל אלה השלכות כלכליות ופגיעה בפרנסתו.

בסיכום התרשמה עורכת התסקיר, שנפגע העבירה תפקד היטב לאורך חייו, כאשר המפגש המפתיע והאלים ערער את תחושת הביטחון והשליטה על חייו. הוא הפך לאדם פגיע, חשדן, נעדר תחושת אמון ומוגנות ומתנהל



בדריכות וחשש מפני האפשרות לפגיעה חוזרת בו. השלכות הפגיעה הן ברמה הרגשית, הכלכלית והחברתית. להערכת עורכת התסקיר, יש חשיבות להשתתפות פיצוי כספי, כחלק מהכרה בפגיעה בו ובהשלכות הפגיעה על חייו וכדי לאפשר לו להשתלב בטיפול ושיקום מצבו.

ראיות לעונש

7. גזרי הדין של שניים מהמעורבים הנוספים בפרשה בת"פ 46125-09-19:

הנאשם 1 מלקו אביץ הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות במסגרת הסדר טיעון בו המאשימה הגבילה את טיעוניה לעונש ראוי של 4 שנות מאסר בפועל. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי שנשא עונשי מאסר בפועל, נדון לעונש של **42 חודשי מאסר בפועל**, הפעלת מאסר על תנאי חלקו במצטבר כך שירצה עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלון בסך של 10,000 ₪.

הנאשם 2 שלמה ימטה הורשע לאחר שמיעת ראיות והכרעת דין בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. מתחם העונש שנקבע גם בעניינו של הנאשם 2 נע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי שביצע את העבירה בהיותו ממתין לריצוי עונש מאסר בתיק אחר, נדון לעונש של **54 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי ופיצוי למתלון בסך של 10,000 ₪.

טיעוני הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד גלעד ארליך, מדובר באירוע שוד מתוכנן במסגרתו פעלו הנאשמת ושלושה אחרים. החלק של הנאשמת בביצוע השוד הוא משמעותי ובלעדיו אין. התכנון כלל את כל ארבעת השותפים, אשר הגיעו ביום האירוע לאזור בית העסק של המתלון. הנאשמת מכירה אותו ותצפתה עליו, שלחה את שלושת האחרים לארוב לו ליד ביתו. הם ידעו את מקום מגוריו, ואין מדובר בשוד אקראי של עובר אורח. שותפיה היו מצוידים במטות עץ. הנאשמת היתה זו שדווחה לאחרים שהמתלון יצא מבית העסק לכיוון ביתו, ואז בוצע השוד האכזרי. המתלון הפך להיות פוסט טראומטי, התנפלו עליו שלושה גברים בלילה, חבטו בו ללא רחם ונמלטו עם התיק שלו. הוא נחבל והשלכות תקיפתו ניכרות עד היום בחייו. הנאשמת מעולם לא הודתה בחקירותיה במשטרה, אלא מסרה גרסה למדובבת ובשום שלב לאחר מכן לא הודתה במעשיה, אלא הכחישה. נעשה עימות בינה לבין המעורבים האחרים, היא הכחישה היכרות עםם והתנהלותה זו חזרה גם במסגרת התיק נגד השותפים. היא העידה כעדת תביעה והיתה עדה עוינת. היא אמרה בעדות אמירות בוטות נגד בית המשפט ונגד התביעה. בית המשפט הדן בתיק של השותפים כתב בהכרעת הדין שניכר כי הנאשמת אינה מעוניינת לשתף פעולה עם חקירתה. אין מקום לתת משקל להודאתה בבית המשפט נוכח התנהלותה זו. מדובר במבצעת בצוותא, שותפה בכירה בקשר ומתחם העונש שנקבע בעניינם של שני האחרים של 3 עד 6 שנות מאסר בפועל, נכון גם בעניינה. מדובר בשוד אגרסיבי, שכלל הכנה, היערכות, איסוף מידע. המאשימה דוחה את גרסתה שהובאה בפני שירות המבחן כי פעלה משום שהיתה שיכורה וזקוקה לכסף. היא היתה בלב הדברים וגרסה ממזערת זו מבטאת הסרת אחריותה.

שיקולי הרתעת הרבים צריכים להכריע את הכף. נקודת האיזון היא השלכות המעשים של הנאשמת, שיקולי גמול והרתעה. אין בהליכים שעברה כדי להצדיק חריגה ממתחם העונש, אלא לקבוע את עונשה בתוך המתחם. בתיק המצורף, מדובר באיומים מכוונים וקללות כלפי בן זוגה לשעבר וחמור מכך כלפי ילדיה. בין היתר איימה



שאם בן הזוג לא ייקח את הילדים היא תשליכם מהחלון. היא איימה שתזרוק את הילדים לרחוב. מדובר באירוע מאוד קשה בו שני ילדים בני 6 הופכים לכלי משחק בעימותים בין בני זוג והטראומה שחוו הילדים היא משמעותית. בגין התנהגותה הוצאו ילדיה מחזקתה. המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין מאסר על תנאי לבין 10 חודשי מאסר בפועל.

עלו קשיים בתסקירי שירות המבחן בכך שלא דווח שהנאשמת נפלטה מרטורנו למשך שבועיים. בתסקיר הראשון התיאור העובדתי שמסרה הנאשמת אינו עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום והודאתה בבית המשפט. נעשה ניסיון להציג את הנאשמת כפסיבית, בעוד שהיא היתה דומיננטית. אחד המעורבים היה ידיד שלה, והעובדה שהוא נעדר מהתסקיר מעידה על מניפולטיביות של הנאשמת. אין כל זכר בחומר הראיות לכך שהנאשמת היתה תחת השפעת אלכוהול בעת ביצוע העבירה. היא מסרה גרסה קוהרנטית וברורה למדובבת תוך דיוק בזמנים, מידע שרק אדם המעורב בלב העבירה יכול למסור. בתסקיר הראשון נמסר שהיא נפלטה מקהילת בית אריאלה בעקבות אירוע אלים. נקבע שרמת המסוכנות שלה היא בינונית. שירות המבחן הותיר את נושא הסיכון ברמה עמומה בתסקיריו הבאים. במהלך ההליך היתה בקשה לעיון חוזר בתיק המעצר, לאחר שהפרה את תנאי השחרור, ויצאה ללא רשות. בעניין השהייה ברטורנו, גם בקהילה זו עלו לא מעט בעיות, ובסופו של דבר היא סיימה את הטיפול ושירות המבחן ממליץ על עבודות שירות ברף נמוך וצו מבחן, למרות שהיא לא סיימה את ההליך הטיפולי. ההמלצה אינה ראויה. לא מדובר בשיקום יוצא דופן שמאפשר חריגה ממתחם העונש. מעבר לעונש מאסר בתוך מתחם העונש, עתרה המאשימה לעונש של מאסר מותנה ופיצוי לנפגע העבירה.

9. לטענת ב"כ הנאשמת, עו"ד משה אלון, הנאשמת הודתה בבית המשפט, ואין רלוונטיות לטענת המאשימה שהנאשמת לא הודתה במשטרה. בעדותה בבית המשפט בתיק נגד שותפיה, היא העידה מול אנשים שהיא מכירה, בעלי עבר פלילי עשיר שניהלו הוכחות והעבירו לה מסרים שהיא זאת שהפלילה אותם. היא הגיעה לבית המשפט בפחד, ולכן יש להבין את התנהלותה זו, ולא לזקוף זאת נגדה. הנאשמת לא לקחה חלק פעיל בעבירה, היא לא תקפה בפועל. היא היחידה שהודתה מיד בבית המשפט ללא ניהול הליך הוכחות וחסכה זמן שיפוטי. נושא האלכוהול עלה כחוט השני גם במועד ביצוע העבירה. אדם שהוא אלכוהוליסט נמצא בכל שעות היממה תחת השפעת אלכוהול. מדובר באישה צעירה, עם אחוזי אי כושר עבודה ו-50% נכות נפשית. תסקירי שירות המבחן מלמדים שהדרך הטיפולית לא היתה חלקה, עלו קשיים שעליהם התגברה וזה מעיד על האופי החזק שלה ועל רצונה להשתקם. התסקיר האחרון מדבר על שיפור ברמת המוטיבציה ושיתוף הפעולה מצדה. היא עברה הליך ארוך של שנה בקהילת רטורנו והצליחה בו. מאז השתלבה בשגרת חיה בדירה עם שותפות אחרות ושירות המבחן מציין שיש יחסי שותפות טובים ביניהן והיא מצליחה ליישם את המיומנויות שלמדה, פוגשת את ילדיה פעם בשבועיים במרכז קשר, והתנתקה מאותם גורמים שוליים שהיו חלק מההידרדרות במצבה. העבריינות אינה אורח חיה ומדובר בתקופה של הדרדרות. אותו בן זוג שהוא המתלונן בתיק המצורף היה בן זוג מתעלל. התסקירים מראים כברת דרך ניכרת שעשתה הנאשמת מבחינה טיפולית ולמרות שהיא טרם סיימה את הטיפול, שירות המבחן בא בהמלצה שיקומית על רקע אותו הליך קשה ומפרך במשך כמעט שנתיים. לאחר שנפלטה מקהילה אחרת, השתלבה היטב בקהילת רטורנו. היום היא בדירת מעבר. ההגנה עתרה לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום ולהשית על הנאשמת עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך לא ברף העליון כיוון שעבודות שירות יסכלו את ההליך שאותו עוברת הנאשמת. עונש של מאסר בפועל ינציח את מצבה. הטלת עונש מאסר בפועל, ואפילו קצר, תגרום לנזק העולה על התועלת גם לנאשמת וגם לחברה. אין הצדקה להחזיר לכלא אישה צעירה עם רקע



נפשי ומשפחתי לא קל, שחוותה אלימות ועשתה הליך שיקומי משמעותי. הדבר יוביל לקטיעת כל ההליך שעברה. גורמי הסיכון שאותם מנה שירות המבחן גם כיום הם קשייה הרגשיים של הנאשמת והתנהגות שולית ואלימה, אך כל אלה נסוגים לאור ההליך הטיפולי שעברה.

10. הנאשמת טענה שהיא מצטערת, עשתה שינוי גדול ומקווה שירחמו עליה ויבינו אותה. הגיעה למצב הזה בשל מצוקה. היום עובדת על עצמה.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

11. כתב האישום בתיק העיקרי מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**. התיק המצורף מהווה אירוע נפרד ויש לקבוע בגינו מתחם עונש נפרד.

12. **הערכים החברתיים** שנפגעו מביצוע העבירה הם בטחון הציבור, הסדר הציבורי וקניינו של אדם. עבירת שוד של בעל בית עסק טומנת בחובה פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ועל תחושת הביטחון של אלה הנותנים שירות לציבור. בעבירת השוד יש אף כדי לזרוע פחד ולפגוע בתחושת הביטחון של הציבור בכללותו. זאת בנוסף לשמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה (ע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל** [20.1.17]). עבירת השוד מאגדת בקרבה את הפן האלים עם הפן הרכושי, ויש בה איום מובנה על גופו, כבודו, קניינו ושלווה נפשו של הקורבן. עבירת השוד מתבצעת מתוך מטרה להשיג רווח קל בדרך עבריינית, תוך איום או פגיעה באנשים תמימים, ובכך פוגעת בסדר הציבורי. תחושת האימה וחוסר האונים שבה שרוי קורבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות נפשיות חמורות לאורך תקופה ארוכה ומערערים את ביטחונו האישי (ע"פ 8660/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [17.5.11], ע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** [28.4.13], ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** [9.3.17]).

על חומרת עבירת השוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי אשר קבע המחוקק לצדה, של 20 שנות מאסר.

13. **בבחינת מידת הפגיעה** בערך המוגן יש לתת את הדעת לכך שבעבירות השוד קיימים מדרגי ביניים של חומרה, ובמסגרת זו יש לבחון את מידת התכנון והתחכום; מספר המשתתפים; טיב ושווי הרכוש שנשדד (רכב, כסף מזומן, תכשיטים, אופניים, טלפון סלולרי); מקום ביצוע העבירה (בית מגורים, סניף בנק/דואר, חנות נוחות/מכולת); האם נעשה שימוש בנשק קר או חם (אקדח, סכין, חפץ חד, מוט, חפץ דמוי אקדח); אופי האיום (איום בנשק, פתק, איום מילולי); האם הופעלה אלימות פיזית ובאיזו מידה; זהות הקורבן (קשישים, עובדי לילה, נהגי מוניות, פקידי בנק, חֲנָנִים, בני נוער); מועד השוד (שעת לילה, צהרי היום), הנזקים שנגרמו ועוד.

במקרה הנוכחי הפגיעה היא ברף **גבוה** וזאת נוכח העובדה שמדובר במעשה שוד מתוכנן בקפדנות, בו השתתפו ארבעה מבצעים בצוותא, אשר פעלו באלימות חמורה במהלך השוד תוך שימוש בנשק קר. שווי הרכוש שנשדד עמד על 130,000 ₪ (רכוש אשר המתלון השיב לעצמו במהלך השוד).

14. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שהנאשמת ושלושה אחרים ביצעו את עבירת השוד לאחר תכנון שכלל איסוף מידע על אודות הרגליו של המתלון, הצטיידות במוטות עץ ובפרטי לבוש להסתרת זהותם ותכנון מהלך השוד והתפקידים של המבצעים בצוותא



במסגרתו. חלקה של הנאשמת בעבירה נמוך יותר מחלקם של האחרים, וכלל קיום תצפית לעבר בית העסק בו שהה המתלונן ודיווח לשלושת האחרים על יציאת המתלונן מבית העסק והליכתו לעבר ביתו, כפי שתוכנן מראש. אף שהנאשמת לא היתה שותפה באופן ישיר למעשי האלימות כלפי המתלונן ונטילת כספו, היא היתה מעורבת בתכנון העבירה ותפקידה היה חיוני לביצועה. לאחר שהנאשמת דיווחה לאחרים על אודות יציאתו של המתלונן והליכתו לעבר ביתו, האחרים אשר ארבו למתלונן בסמוך לביתו, כששניים מהם חמושים במוטות עץ ופניהם מוסוות, זיהו אותו, סבבו אותו, דרשו ממנו למסור לידיהם את התיק בו הוא נשא את כספו. אחד מהם היכה אותו בידו באמצעות מוט והיתר הצטרפו והיכו אותו. לאחר שהמתלונן נפל ארצה, המשיכו השלושה להכותו בבעיטות ובמכות בראשו עד שאחד מהם הצליח לקחת את התיק והם נמלטו מהמקום. המתלונן הצליח לקום על רגליו, זיהה את אחד התוקפים שנשא את התיק, זעק לעברו והתקרב אליו, והלה ברח מהמקום לאחר שהשליך את התיק מידו.

פוטנציאל הנזק מביצוע עבירת השוד הוא משמעותי שכן לא ניתן לצפות כיצד יתפתח אירוע אלים במהלך שוד, אשר יכול היה להסלים עד לכדי פגיעה חמורה בגוף, ובפרט לאור האלימות שננקטה כלפי המתלונן כאשר הוא שכוב על הקרקע. אלמלא המתלונן הצליח לרדוף אחרי אחד הנאשמים ולהשיג את תיקו, הנזק הממוני של המתלונן היה עומד על ₪ 130,000 אשר היו בתיק שנלקח ממנו במהלך השוד. הנזק שנגרם בפועל כולל נזק פיזי של חבלות בידו ובראשו. מעבר לכך, כעולה מתסקיר נפגע העבירה, נגרם נזק רגשי ותפקודי למתלונן. המתלונן אשר תפקד היטב לאורך חייו, חווה פגיעה משמעותית באמון בסביבתו, חרדה מפני פגיעה חוזרת, מחשבות טרדניות ומצב רוח ירוד. הוא הפך לאדם חשדן, נעדר תחושת אמון, ביטחון ומוגנות ומתנהל בדריכות ובחשש להיפגע בשנית. המתלונן החל לסגור את העסק שלו בשעה מוקדמת כדי להימנע מהליכה בשעת לילה מאוחרת, באופן שפגע בפרנסתו. להערכת עורכת התסקיר, הוא זקוק למענה טיפולי שיסייע לו לעבד את הטראומה שחווה ואשר השלכותיה הן רגישות, כלכליות וחברתיות.

הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה קשורות בבצע כסף ובמצב רגשי ותפקודי מורכב שקדם לעבירה, קשרים שוליים ודפוסי התמודדות לקויים במצבי לחץ.

באשר לעבירת האיומים בתיק המצורף, הנאשמת גדפה ואיימה בפגיעה בגופו של המתלונן - בן זוגה לעבר ואבי ילדיה, ואיימה בפגיעה בילדיה הקטנים והשפילה אותם באמירות קשות. הנזק שנגרם ממעשיה הוא בעיקר נזק רגשי לילדיה. בגין מעשיה אלה הם הוצאו מחזקתה. הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירות קשורות בסכסוך עם בן הזוג לאחר מערכת יחסים זוגית מורכבת ואלימה, וקושי בוויסות עצמי במצבי דחק.

15. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירות שוד בנסיבות מחמירות מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 3658/14 **ילסייב נ' מדינת ישראל** (23.1.15), נדחה ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. הנאשם נטל סכין מטבח ארוכה, ויצא מביתו. בשעת בוקר הבחין במתלוננת שפתחה את דלת מכוניתה בחניון בקניון, התקרב אליה, שלף את הסכין, נופף בה לעברה, איים שיפגע בה אם תצעק ודרש ממנה כסף. המתלוננת מסרה לו את הטלפון הנייד. הנאשם איים עליה שוב ונמלט מהמקום. עוברי אורח דלקו אחריו, תפסו אותו ונטלו ממנו את הטלפון הנייד והשיבו אותו למתלוננת. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי ישן, נדון לעונש של **4 שנות מאסר בפועל**.

ב. בע"פ 5535/12 **כאברי נ' מדינת ישראל** (1.5.13), קיבל בית המשפט העליון ערעור נאשם



שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. הנאשם מבקש מקלט, ואדם אחר הבחינו במתלוננת הולכת ברחוב בשעת לילה וקשרו קשר לשדוד אותה. הם החלו לרוץ לכיוונה, ותקפו אותה בכך שהאחר אחז בתיקה ותלש אותו בחוזקה מאחיזתה והנאשם אחז במכשיר הטלפון הנייד שלה וניסה לחטוף אותו. הנאשם הכה אותה בפניה והפילה ארצה אולם נוכח צעקותיה הוא נמלט מהמקום ללא הטלפון הנייד שלה. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו לה חבלות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל והטיל על הנאשם עונש של 4.5 שנות מאסר. בית המשפט העליון קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 32 ועד ל-42 חודשי מאסר בפועל** והפחית את עונשו ל-46 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 4777/17 פלוגי נ' מדינת ישראל (10.1.18), נדחה ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. הנאשם ואחר הגיעו לרחוב בו שכנה חנותו של המתלונן (קשיש בן 83), אשר יצא מהחנות לעבר סניף בנק כדי להפקיד את פדיון החנות. השניים התקדמו לכיוונו, הכו בגבו, הפילו אותו ארצה ובעודו שרוע על הקרקע, נטלו מכיסו סך של כ-2,000 ₪. השניים המשיכו להכותו וחיפשו בכיסיו כסף נוסף ונמלטו מהמקום. למתלונן נגרמו חבלות. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם צעיר הסובל ממחלת סכיזופרניה והתמכרות לסמים, נדון לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל (27.5.14) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד (ללא נסיבות מחמירות) ובעבירות נלוות. הנאשם, ביחד עם נאשם נוסף (שהורשע בסיוע לשוד), קשר קשר לשדוד עובר אורח. השניים הגיעו למרכז מסחרי, הנאשם היכה את המתלוננת בידה, משך ממנה תיק שהכיל כסף, וברח, בסיועו של הנאשם 2. נקבע מתחם בין **שנתיים לארבע שנות מאסר**, והנאשם בעל עבר פלילי נדון ל-38 חודשי מאסר בפועל (וכן הופעל מאסר על תנאי).

ה. בע"פ 4761/20 עתאמנה נ' מדינת ישראל (16.11.20), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע ביחד עם נאשם נוסף בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. הנאשמים תקפו אישה באמצעות ריסוס גז פלפל לפניה. הנאשם 1 ניסה ליטול ממנה את תיקה וגרם לנפילתה, ובעודה שרועה על הקרקע, חטף ממנה בכוח את תיקה ושניהם נמלטו מהמקום. התיק הכיל כסף בסך של כ-6,000 ₪ ותכשיטים. כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלוננת חבלות. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם 1, שעברו הפלילי קל, נדון לעונש של 26 חודשי מאסר בפועל. הנאשם 2 בעל עבר פלילי מכביד נדון בהסדר טיעון לעונש של 33 חודשי מאסר בפועל.

ו. בת"פ (מח' מר') 55028-06-18 מדינת ישראל נ' עזרי (28.1.21), הורשעו נאשמים לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות וקשר לפשע. הנאשמים הם בני זוג. הנאשמת עבדה כמנהלת סניף של בית קפה והמתלונן הוא אחראי משמרת במקום. הנאשמים קשרו קשר לשדוד את כספי הפדיון בית הקפה בסך של כ-31,000 ₪. הנאשמת ביקשה מהמתלונן להפקיד את כספי הפיקדון בבנק. הנאשמים והאחר הגיעו ברכב למקום סמוך לבית הקפה, הנחו את האחר לעקוב אחר המתלונן ולשדוד אותו, בעוד הנאשמים ימתינו ברכב וימלטו אותו. האחר עקב אחרי המתלונן שעשה דרכו לבנק, דחף אותו בגבו, משך את התיק והמשיך בריצה לעבר רכבם של הנאשמים. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין שנתיים ל-5 שנות מאסר בפועל**. הנאשמים, שעברם הפלילי קל, נדונו לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל.



16. עוד נתתי דעתי לכך שבעניינם של שני הנאשמים הנוספים בפרשה, בת"פ 46125-09-19 **מדינת ישראל נ' אביץ וימטה** (15.6.21), קבעה כב' השופטת ד' מרסק-מרום, מתחם עונש אשר נע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל. בשים לב לכך שחלקה של הנאשמת נמוך במידה מסוימת מחלקם של שותפיה לפרשה, סבורני כי גם מתחם העונש ההולם בעניינה צריך להיות קל יותר באותה מידה.

17. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם בעבירת השוד בנסיבות מחמירות הוא החל מ-27 ועד ל-51 חודשי מאסר בפועל**.

מתחם העונש ההולם בעבירת האיומים הוא החל ממאסר על תנאי ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל.

חריגה מהמתחם

18. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. ככלל, הפרמטרים המרכזיים אשר מצביעים על סיכויי שיקום הם המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (במקרה שבו קיים נפגע עבירה). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופטת ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** [18.4.18]). בכל הנוגע למידת החריגה מהמתחם, ככלל קיימת קורלציה בין מידת השיקום, לבין מידת החריגה מהמתחם.

במקרה הנוכחי, כפי שיובהר להלן, לא ניתן לקבוע כי הנאשמת עברה הליך שיקומי משמעותי, לרבות שינוי עמוק בהתנהגותה ובדרך חשיבתה, באופן שיצדיק חריגה משמעותית לקולה ממתחם העונש, עד כדי הסתפקות בעונש של עבודות שירות, כהמלצת שירות המבחן. עם זאת, ניתן לחרוג מהמתחם, תוך הסתפקות בעונש מאסר בפועל נמוך באופן ממשי מהרף התחתון של המתחם, אשר נקבע על 27 חודשי מאסר בפועל.

19. הנאשמת הופנתה כבר בשלב המעצר לטיפול גמילה במסגרת קהילת "דרך אריאלה" ושולבה בקהילה ביום 18.12.19, אולם לאחר שלושה חודשי טיפול הוחלט על הפסקת הטיפול בנאשמת נוכח קשייה בקבלת סמכות והתנהגות אלימה מצדה כלפי מטופלת אחרת. בהמשך לכך הוחלט על ניסיון טיפולי נוסף והיא שולבה ביום 31.5.20 בטיפול במסגרת קהילת "רטורנו". גורמי הטיפול בקהילה דווחו על תקופת התאקלמות ממושכת שאופיינה בקשיי אמון כלפי גורמי הטיפול, קושי בקבלת סמכות, התפרצויות ובמוטיבציה נמוכה לעריכת שינוי. נוכח המתואר התקיימה ועדת משמעת בעניינה לאחר שהתנהגה באופן תוקפני כלפי אחד מאנשי הצוות, והוחלט על השעייתה למשך שבועיים מהקהילה. בהמשך לכך עם התקדמות הטיפול חל שיפור משמעותי במוטיבציה של הנאשמת ובשיתוף הפעולה מצדה בטיפול וחל שיפור ביחסיה עם יתר המטופלות. הטיפול בה התמקד בשינוי דפוסי חשיבה ופיתוח מודעות להתנהלותה האימפולסיבית וההרסנית, זיהוי סיטואציות חברתיות מכשילות ורכישת כלים להתמודדות עמן. ילידה הגיעו לבקרה בקהילה וחל שיפור משמעותי ביחסה אליהם ובתקשורת עמם. היא סיימה את הטיפול בקהילה בסוף חודש פברואר 21' לערך והשתלבה בדירת מעבר לנשים המתמודדות עם התמכרות לסמים, במהלך חודש אפריל 21'. הנאשמת הצליחה להשתלב בדירת



המעבר בצורה טובה, ופיתחה יחסי שותפות טובים עם הנשים המתגוררות עמה. לאחרונה החלה להשתתף בתכנית העוסקת בליווי תעסוקתי. הנאשמת מסרה שהיא משתתפת בקבוצה לעזרה עצמית ובשיחות עם העו"ס בדירת המעבר. בחודש מרץ '21 הנאשמת החלה בטיפול פרטני ביחידה לטיפול בהתמכרויות, מתמידה בהגעתה למפגשים ומשתתפת פעולה בצורה טובה. בדיקות שנערכו לה לאיתור שרידי סם ואלכוהול נמצאו נקיות. הנאשמת מקיימת מפגשים במרכז הקשר עם ילדיה, מבטאת מוטיבציה גבוהה לשיתוף פעולה ונכונות להשתלב בטיפול המיועד לחיזוק הקשר עם.

שירות המבחן התרשם שהנאשמת עורכת מאמצים להתמודדות עם קשייה, פועלת באופן מחויב כדי להיעזר בגורמי הטיפול השונים ולמרות קשייה הרגשיים היא מצליחה לערוך שינוי משמעותי במצבה, אף שעדיין נמצאת בשלב מעבר והסתגלות למגורים בקהילה, המאופיין בתנודות ביציבות הרגשית והיא זקוקה לגורמי תמיכה חיצוניים שיסייעו בקשייה. לנוכח מגמת השיפור, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה כדי להוות גורם מדרבן עבורה ולעקוב אחר הטיפול שעוברת ולצד זאת להטיל עליה עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה.

מכל האמור עולה שתחילה הנאשמת הורחקה מקהילת "דרך אריאלה", אך בהמשך הצליחה לסיים את קהילת "רטורנו". בקהילת "רטורנו" תחילה היו קשיי הסתגלות, התנהגות אימפולסיבית ואלימה ומוטיבציה נמוכה לטיפול, אך בהמשך חל שינוי משמעותי במוטיבציה שלה לטיפול ובשיתוף הפעולה. כיום נמצאת בדירת מעבר ומאז חודש מרץ '21 מטופלת ביחידה לטיפול בהתמכרויות. נראה כי דפוסי התנהגותה האימפולסיביים והאלימים של הנאשמת וקשייה להתמודדות עם מצבי דחק וקושי אפיינו את השתלבותה בטיפול. במהלך הטיפול גברה המוטיבציה שלה ומידת שיתוף הפעולה, ואולם לא ניתן לקבוע כבר עתה שהנאשמת עברה שינוי עמוק בהתנהגותה ובדרכי חשיבתה, וניכר כי היא נמצאת במהלכו של הליך טיפולי.

בנסיבות אלה, ובשים לב לעליות ולמורדות בהליך השיקומי, קיימת הצדקה לחריגה ממשית מהמתחם, אך לא עד כדי ענישה שלא בדרך של מאסר מאחורי סורג וברז.

נוכח האמור, כאשר נקבע כי קיים סיכוי של ממש לשיקומה של הנאשמת, יש לאפשר חריגה ממשית ממתחם העונש, אך זאת מבלי שיהיה בכך כדי לוותר על עקרונות ענישה נוספים, לרבות הלימה וההרתעה. סבורני כי עונש של עבודות שירות המבחן במקרה זה, יוביל לפגיעה בלתי מידתית בעקרונות אלה. לפיכך, לא מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת עבודות שירות, ואולם סבורני כי יש לתת להמלצה זו משקל במכלול השיקולים, ולחרוג לקולה באופן ממשי ממתחם העונש ההולם, תוך הסתפקות בעונש מאסר בפועל נמוך באופן ממשי מהרף התחתון של המתחם.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

20. בגזירת העונש המתאים לנאשמת, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשמת בת 29 אם לתאומים בני 6 שאינם במשמורתה. הנאשמת גדלה במסגרת משפחתית מורכבת בה היתה חשופה לאלימות, בגינה התמודדה עם מעבר למסגרות חוץ ביתיות, נחשפה לצריכת אלכוהול והפנימה נורמות עברייניות ואלימות בסביבתה. מגיל צעיר ניהלה מערכת יחסים זוגית שאופיינה באלימות כלפיה והפכה לאם בגיל צעיר כשהיא נעדרת בשלות ותמיכה. בתקופה שקדמה לעבירה חלה הדרדרות בתפקודה ובמצבה הרגשי, כאשר היא היתה חשופה להשפעת חברה שולית. ניכר כי לנסיבות חייה קשר לביצוע העבירה. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשמת בהיותו מאסר ראשון ובפרט נוכח רצונה לשקם את חייה



ואת יחסיה על ילדיה הקטנים, ויקשה על ילדיה נוכח הריחוק ומורכבות קיום פגישות עמה במסגרת מאסר. הנאשמת הודתה ונטלה אחריות למעשיה, ביטאה צער על הפגיעה הקשה במתלונן ונכונות לשאת בעונש. הנאשמת הביעה רצון לערוך שינוי באורח חייה ולהשתלב בטיפול כבר בשלב המעצר. כאמור לעיל, היא שולבה בטיפול בקהילת "רטורנו", על אף קשיים משמעותיים שעלו בתחילת הטיפול, היא ערכה שינוי משמעותי במוטיבציה לטיפול ובמידת שיתוף הפעולה, וסיימה את הטיפול ב"רטורנו" בחודש פברואר 21'. בחודש אפריל שולבה בדירת מעבר והיא מטופלת לטיפול בהתמכרויות. עברה הפלילי של הנאשמת כולל הרשעה יחידה בשנת 2014 בגין היעדרות מהשירות.

בכל הנוגע לסוגיית שיתוף הפעולה של הנאשמת עם רשויות החוק (סעיף 40(א)(6) בחוק), נתתי דעתי לכך שהנאשמת אמנם מסרה גרסה מפלילה בפני מדובבת בחקירתה, ואולם בהמשך לכך, כפי שטען ב"כ המאשימה, לא הודתה בפני חוקרי המשטרה, לא הודתה בעימות שנערך, ואף בעת שהעידה בבית-המשפט בהליך נגד שותפיה, הייתה עדה עוינת. ב"כ הנאשם טען כי היא הייתה עדה עוינת בשל פחד מהנאשמים האחרים, ואולם עיון בהכרעת הדין בעניינו של השותף ימטה מעלה כי כב' השופטת ד' מרשק מרום ציינה כי "התנהלותה של דנה במשטרה ובבית המשפט היתה לעומתית כלפי הממסד, וניכר היה באופן הברור ביותר כי אינה מעוניינת לשתף פעולה עם החקירה או עם העדות בבית המשפט" (ת"פ 46125-09-19 **מדינת ישראל נ' אביץ וימטה** (פיסקה 25) (10.3.21)). מכאן, שלא ניתן לקבל את טענת הנאשמת שבחרה להיות עדה עוינת בשל פחד מהנאשמים האחרים.

כמו כן נתתי דעתי לחלוף הזמן של קרוב לשנתיים מאז ביצוע העבירה ולתקופה המעצר בת השלושה חודשים וחצי שבה שהתה הנאשמת במעצר.

21. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שהנאשמת נמצאת בעיצומו של הליך טיפולי וכי שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא ברמה בינונית ותוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית, בין היתר נוכח קשייה הרגשיים, התמכרות לאלכוהול, קושי להיענות לגבולות וקושי בוויסות עצמי במצבי לחץ.

עקרון אחידות בענישה

22. **עקרון האחידות בענישה** הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות וכשהם בעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים באותה פרשה. עקרון אחידות הענישה מצדיק הטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן שמירה על יחס של שקילות בין מבצעים שונים של העבירה בהתאם לחלקו היחסי של כל אחד מהם ושמירה על מדרג הולם בין העונשים המוטלים על כל אחד מהנאשמים בפרשה, לפי מידת חלקם (כב' השופט מזוז בע"פ 2166/18 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [17.5.18] וכב' השופט י' דנציגר בע"פ 2580/14 **חסן נ' מדינת ישראל** [23.9.14]).

במקרה הנוכחי יש לתת את הדעת לכך שבין הנאשמת לבין הנאשמים בת"פ 46125-09-19 קיימת שונות בכל הקשור לחלקם בעבירה ובסוגיית השיקום.

כאמור בעניינם של הנאשמים הנוספים נקבע מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל. הנאשם 1 הורשע על פי הודאתו, בעל עבר פלילי בגינו ריצה עונשי מאסר בפועל, ביצע את העבירה כ-7 חודשים לאחר ששוחרר מריצוי עונש מאסר וכאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו, נדון לעונש של 42 חודשי מאסר בפועל, והופעל



עונש מאסר מותנה כך שירצה עונש של 48 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם 2 הורשע לאחר ניהול הוכחות, בעל עבר פלילי מכביד, ביצע את העבירה בעודו נתון בתקופה של עיכוב ביצוע מאסר בפועל שהוטל עליו בתיק אחר, נדון לעונש של 54 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו. על כל אחד מהשותפים הוטל פיצוי בסך של 10,000 ₪ למתלונן.

הנאשמת ושני הנאשמים הנוספים בפרשה הם מבצעים בצוותא, ואולם חלקה של הנאשמת בביצוע העבירה נמוך מחלקם. הנאשמת נטלה חלק בקשירת הקשר ותכנון העבירה, ובמהלך השוד היא תצפתה על בית העסק של המתלונן והודיעה לנאשמים האחרים שהמתלונן יצא לדרכו לכיוון ביתו, כאשר היא ידעה שהם אורבים לו ובכוונתם לשדוד את כספו. הנאשמת לא היתה שותפה פעילה לתקיפתו האלימה של המתלונן ולנטילת כספו. לפיכך ונוכח חלקה המצומצם ביחס לחלקם של נאשמים האחרים, מתחם העונש שנקבע בעניינה נמוך במידת מה מזה שנקבע בעניינם.

אף הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ושיקולי שיקום מצדיקים פער שבין עונשה של הנאשמת לעונשם של הנאשמים האחרים בפרשה. הנאשמים בעלי עבר פלילי מכביד, ביצעו את העבירה, האחד מספר חודשים לאחר שחרורו ממאסר ובעוד תלוי נגדו מאסר מותנה והשני ביצע את העבירה בעודו ממתיין לריצוי עונש מאסר בתיק אחר. בשונה מהם, עברה הפלילי של הנאשמת מינורי, והיא השתלבה בטיפול אינטנסיבי וארוך טווח בקהילה ובהמשך בדירת מעבר וביחידה לטיפול בהתמכרויות, והיא נמצאת בתהליך של שיקום, אשר מצדיק חריגה ממתחם העונש.

23. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמת עונש תוך חריגה לקולה מהרף התחתון של מתחם העונש, זאת בנוסף לעונש מאסר מותנה, וכן פיצוי ממשי למתלונן.

סוף דבר

24. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

- א. **14 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרה 5.9.19 ועד ליום 18.12.19.
- ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר כל עבירת אלימות מסוג פשע או רכוש מסוג פשע.
- ג. פיצוי כספי למתלונן בסך של 4,000 ₪. הפיצוי יופקד ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

הנאשמת תתייצב לריצוי מאסרה בבית הסוהר נווה תרצה ביום 3.10.21 עד השעה 10:00, כשברשותה תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשמת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.



ניתן היום, י"ט אב תשפ"א, 28 יולי 2021, בנוכחות הצדדים.

[1] בכתב האישום נרשם שהמוטות היו מברזל, אך לבקשת ב"כ המאשימה, במעמד הטיעונים לעונש, תוקן לכך שמדובר במוטות עץ, כפי שהוסכם בתיק בעניינם של השותפים.